

Славко А.С.,
асистент кафедри міжнародного, європейського
та екологічного права Навчально-наукового інституту права
Сумського державного університету

Холод О.А.,
магістрант I року навчання
Навчально-наукового інституту права
Сумського державного університету

УДК 347.965.42(477)

ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Сьогодні у межах євроінтеграційних процесів Україна проводить значну кількість реформ, які зачіпають низку сфер економічного та соціального життя. Одним з основних напрямів реформування є зміцнення судової гілки влади, саме тому Верховна Рада України прийняла низку законодавчих актів, основним завданням яких є утвердження верховенства права, удосконалення судової системи України, підвищення її ефективності, гарантування незалежності та неупередженості, а також зменшення проявів корупції.

Незважаючи на всі вжиті заходи, ми бачимо, що більшість проблем українського судочинства залишаються невирішеними. Судові процеси, як і раніше, характеризуються своєю довготривалістю та значними моральними і матеріальними збитками для сторін. Останні змушені сплачувати надмірно високі судові збори та нести інші витрати, пов'язані з розглядом судових справ. Також слід зазначити, що отримання позитивного рішення суду не завжди є гарантією його виконання і проблема проявів корупції серед працівників судових та правоохоронних органів також залишається актуальною. Тому довіра громадян України до судових органів нашої держави все більше знижується, незважаючи на те, що звернення до суду є традиційним способом захисту прав, свобод та законних інтересів людини.

На нашу думку, для вирішення вищевказаних проблем слід звернутися до методів альтернативного врегулювання спорів (далі – АВС), зокрема медіації, котра успішно протягом тривалого часу використовується провідними країнами світу. Зауважимо, що медіації не притаманна більшість недоліків судового порядку вирішення спорів, наприклад, вона характеризується вищою оперативністю, нижчим рівнем витрат та, з огляду на те, що кінцеве рішення є консенсусом обох сторін спору, більш міцними гарантіями його виконання. Тому головне питання полягає в тому, чи готове суспільство України до впровадження такого інституту та чи є для цього відповідна законодавча база.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Відповіді на ці та багато інших питань, що пов'язані з впровадженням та розвитком інституту медіації в Україні, намагалися знайти багато вітчизняних науковців, серед яких такі: Н.Л. Бондаренко-Зелінська,

Ю.Д. Притика, Т.О. Подковенко, Н.А. Мазаракі, Р.Я. Демків, А.В. Гайдук, В.Я. Калакура, С.В. Щербак, В.В. Резнікова, А.П. Гаврилішин, Є.Р. Бершеда, С.Ф. Демченко, Г.І. Козирев, О.В. Тихонова, М.Я. Поліщук та інші.

Виділення невирішених раніше частин проблеми. Незважаючи на значний науковий інтерес до перспективи впровадження та розвитку інституту медіації в Україні, залишається значна кількість невирішених проблем, зокрема щодо вибору найбільш сприятливої моделі медіації для сучасного суспільства України та подальшого її закріплення на рівні закону.

Метою дослідження є комплексний аналіз інституту медіації – альтернативної форми захисту права та вирішення конфліктів (спорів), установлення перспектив та проблем її впровадження і розвитку в Україні.

Виклад основного матеріалу. Більшість науковців поділяють форми захисту права на дві групи: традиційні та альтернативні. Так, традиційним шляхом вирішення спорів залишається судовий процес, який здійснюється судовими органами влади на основі норм, що закріплені у нормативно-правових актах держави. Але те, що така форма має назву «традиційна», не є підставою вважати її первинною.

Насправді ж ті форми, які прийнято називати «альтернативні», виникли значно раніше і передбачають використання таких методів розв'язання спорів без звернення до суду, які найбільше підходять у тій чи іншій ситуації, враховують інтереси та вимоги сторін, допомагають подолати конфлікт, зберегти можливість подальшого спілкування та співпраці. До них належать такі: переговори, третейський суд та медіація (посередництво).

Протягом останніх двадцяти років медіація та інші методи несудового або альтернативного вирішення спорів були запроваджені майже у всіх країнах світу, таке явище набуло назву «глобальна революція АВС» [9, с. 59]. Серед усіх методів медіація розглядається найбільш практичним та універсальним шляхом врегулювання юридичних спорів та конфліктів. Історики-науковці стверджують, що медіація (посередництво) прийшла до нас від стародавніх культур Азії, Африки та Індії, де була основним механізмом досягнення компромісу протягом тривалого часу.

За років Конфуція вирішення спору судом вважалося «другим найкращим способом вирішення спорів», а найбільш широко використовуваний спосіб здійснювався через так званого «посередника». Посередник уносив конфлітуючим сторонам пропозиції, допоки вони самі не приймали найбільш прийнятне рішення. Правила того часу чітко встановлювали заборону посередникові брати активну участь у вирішенні суперечки, його завданням було, як і в сучасній медіації, лише сприяти сторонам у вирішенні спору. Слід зауважити, що в деяких частинах Азії звернення до суду вважалося «останньою ганебною інстанцією» щодо врегулювання суперечок, яку сторони використовують лише тоді, коли медіація була безрезультатною [16, с. 37].

Звичайно ж про медіацію було відомо і в Стародавній Греції та Римській імперії, звідки і походить сам термін «медіація» від латинського слова «mediation» – посередництво. Згодом така процедура врегулювання конфліктів поширилася на всі європейські країни, зокрема на Україну. Так Н.В. Нестор зазначає, що правова традиція України ще від часів Київської Русі містить чимало прикладів існування примирення між сторонами і запровадження медіації [15, с. 13].

Медіація у сучасному розумінні цього поняття сформувалася в середині ХХ століття у країнах англосаксонського права (США, Великобританії та Австралії). Сьогодні існує достатньо велика кількість понять цього явища, деякі з яких закріплені у міжнародно-правових актах.

Так, достатньо вичерпним видається поняття медіації, наведене у статті 1 Типового закону Комісії ООН з міжнародного торгового права (ЮНСІТРАЛ) від 2002 р. щодо міжнародних комерційних арбітражних процедур, згідно з якою медіація – це процес, коли сторони залучають третю особу або осіб із метою надання ними допомоги у мирному врегулюванні спорів, що виникають щодо контрактних чи інших правових відносин або пов'язаних із ними. Міровий посередник не має права нав'язувати сторонам способи врегулювання спору [13, с. 94].

Оскільки кожна країна має свою специфічну процедуру здійснення медіації, то на практиці сформувалося декілька моделей цього процесу, які визначають його основні принципи та є базисом для існування інституту медіації у правовому полі окремих держав. Такі моделі можуть бути закріплені як у нормативно-правових актах національного законодавства країни, так і на рівні міжнародних договорів.

А.В. Біцай зазначає, що під терміном «модель медіації» варто розуміти абстрактну теоретичну конструкцію, яка відображає процедурні особливості проведення медіації через характеристику її основних компонентів, а саме підстав звернення до медіації (добровільність чи обов'язковість), ступеня інтеграції у судову систему країни, типу переговорів між сторонами у поєднанні з медіативною технікою медіатора та обсягу компетенції медіатора під час проведення процедури врегулювання конфлікту [6, с. 85–89].

На практиці сформувалося декілька підходів до формування таких моделей. Зокрема С.К. Загайнова виокремлює дві з них: приватну та інтеграційну. Приватна медіація розглядається й регламентується як самостійний вид професійної діяльності щодо врегулювання правових спорів. Реалізація цієї моделі передбачає введення окремих організаційно-правових форм для здійснення діяльності з проведення примирних процедур, що забезпечують інституційність медіації – альтернативного способу вирішення правових спорів. Інтегрована медіація розглядається й регламентується як спеціальна процедура та форма діяльності юрисдикційних органів (судів, нотаріату, судових виконавців тощо), спрямована на примирення сторін у межах юридичного процесу [10, с. 52].

М.М. Лазаренко зазначає, що залежно від інтеграції у судову систему країни виділяють присудову та позасудову моделі медіації [12, с. 113]. Інші дослідники стверджують, що моделі медіації слід розмежовувати залежно від того, хто виступає в ролі медіатора: судова, адвокатська, нотаріальна, професійна медіації [17, с. 15].

Проаналізувавши низку наукових праць щодо впровадження та розвитку певних моделей медіації, можна зробити висновок, що існує дві групи таких моделей. До першої належать ті, які повністю відділяються від будь-яких органів державної влади, зокрема судових. За такого підходу медіація здійснюється окремими медіаційними групами, що є незалежними у своїй діяльності та не мають ні прямого, ні опосередкованого зв'язку з державою. Що ж до другої групи, то до неї належать моделі, котрі є проміжними ланками між громадянами та органами державної влади. Метою їхньої діяльності є зменшення навантаження на окремі структурні підрозділи державних та судових органів.

Проте будь-яка процедура медіації, незалежно від моделі, повинна ґрунтуватися на принципах добровільності, конфіденційності, неупередженості та структурованості. Такі принципи закріплюються у спеціальних законах кожної держави та мають відповідати міжнародним стандартам. Такі стандарти містяться у таких документах Ради Європи: 1) Рекомендації Комітету Міністрів щодо медіації в сімейних справах Rec (98); 2) Рекомендації Комітету Міністрів щодо медіації в кримінальних справах Rec (99)19; 3) Рекомендації Комітету Міністрів щодо медіації в цивільних справах Rec (2002)10; 4) Рекомендації Комітету Міністрів щодо альтернативного судового розгляду спорів між адміністративними органами і сторонами – приватними особами (адміністративні справи) Rec (2001)9; 5) Керівні принципи для кращого виконання наявної Рекомендації щодо медіації в кримінальних справах; 6) Керівні принципи для кращого виконання наявної Рекомендації щодо альтернативного судового розгляду спорів між адміністративними органами й сторонами – приватними особами; 7) Керівні принципи для кращого виконання наявної Рекомендації щодо медіації в сімейних справах і щодо медіації в цивільних справах [7].

За період свого існування Україна протягом тривалого періоду активно намагається впровадити інститут медіації у своєму правовому полі. За часи незалежності було проведено достатньо велику кількість заходів у цьому напрямі та використано як судову, так і позасудову моделі медіації. Такі заходи були ініціативою практикуючих юристів та здійснювалися на громадських засадах.

Починаючи з 1995 року, існували групи медіаторів для врегулювання цивільних та сімейних спорів без звернення до судових органів. Згодом, як зазначає Т.С. Кисельова, перший великий амбіційний проект із медіації був ініційований Донецькою групою медіації та профінансований USAID у 1997–1999 рр., котрий мав за мету створення місцевих центрів медіації по всій Україні, підготовку медіаторів, реєстрацію Української асоціації медіаторів і надання послуг медіації для населення [11].

Але у той нелегкий для нашої держави час (за відсутності будь-якого правового регулювання) населення не було готовим довіряти медіаторам, але медіаційні центри не набули популярності та припинили своє існування (попри всі намагання).

Із 2000 по 2012 рр. було запущено декілька пілотних проектів за підтримки міжнародних організацій, котрі мали за мету впровадження медіації безпосередньо при судових органах влади – присудову модель медіації. Судді брали участь у таких проектах та мали можливість за згодою усіх учасників судового процесу передавати справи на медіаційні групи, що формувалися при окремих судах України, але така модель також не здобула успіху.

Як доречно підкреслив І.Г. Ясиновський, медіація на шляху свого розвитку в Україні зіштовхнулася із низкою перешкод морально-етичного, психологічного, економічного та законодавчого характеру, вирішення та врегулювання яких потребує певних зусиль як з боку суспільства та громадських організацій, так і з боку держави. Найвні проблеми, зокрема низька правова культура населення; недостатній рівень довіри до цієї послуги; недостатня поінформованість суспільства в цілому і громадян зокрема, про медіацію, її переваги як альтернативи судового розгляду; позиції сторін, які не бажають йти на компроміс; специфіка національного правосуддя; складність вибору медіатора як високопрофесійної особи; низький рівень співпраці з міжнародними організаціями; відсутність належної фінансової підтримки; переважно громадські засади розвитку медіації та незначна підтримка держави; відсутність спеціалізованого законодавства є взаємопов'язаними, тому їх вирішення потребує комплексного підходу [18, с. 266].

Незважаючи на вищевказані проблеми, велика кількість спроб впровадити інститут медіації в Україні свідчить про готовність населення належним чином сприйняти такий спосіб вирішення правових спорів. Та все ж відсутність спеціального законодавства, котре б повністю регулювало цю сферу суспільних відносин, унеможливило повноцінне завершення процесу формування такого інституту

тоді, як майже всі пострадянські країни вже мають аналогічні нормативно-правові акти.

Наприклад, Молдова, прийнявши закон «Про медіацію» ще 14.07.2007 року, стала лідером серед колишніх республік СРСР. У Російській Федерації з січня 2011 року набрав чинності Закон «Про альтернативну процедуру врегулювання спору за участю посередника (процедуру медіації)», у Республіці Казахстан Закон «Про медіацію» був прийнятий у серпні 2011 року, у Республіці Білорусь у січні 2014 року з'явився закон «Про медіацію». Усі ці нормативно-правові акти регулюють такі питання, як сфера застосування медіації, вимоги до медіаторів і організацій, що забезпечують проведення медіації, порядок проведення медіації тощо [14, с. 49].

Що стосується нашої держави, то основою для впровадження інституту медіації є ст. 55 Конституції України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР, у якій зазначено, що кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і протиправних посягань [1]. Також у ст. 1 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» закріплено поняття правових послуг, які включають надання особі допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації [2].

Ю.Д. Притика зазначає, що яскравим прикладом примирних процедур в Україні є передбачене Сімейним кодексом України надання строку для примирення подружжю під час розірвання шлюбу. Таке примирення є не зовсім медіацією, оскільки у цьому врегулюванні задіяні тільки сторони спору, тобто подружжя [17, с. 15].

Насамкінець слід зазначити, що Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» № 2147-19 від 03.10.2017 року. Відповідно до цього Закону в ГПК України, ЦПК України, КАС України була закріплена норма про те, що не можуть бути допитані свідками особи, які за законом зобов'язані зберігати в таємниці відомості, що були довірені їм у зв'язку з наданням професійної правничої допомоги або послуг посередництва (медіації) під час проведення позасудового врегулювання спору, про такі відомості [3].

Таким чином, з одного боку, законодавець прямо не закріплює інститут медіації у законодавчих актах України, але з іншого – не вводить жодних заборон щодо здійснення такої діяльності. За таких обставин було проведено декілька спроб прийняти закон, який би повністю регулював процедуру медіації в Україні. У 2010 році було розроблено перший проект Закону України «Про медіацію» від 17.12.2010 року № 7481. Схожі законопроекти були запропоновані у 2011 році (№ 8137), у 2013 році (№ 2425а; № 2425а-1), у 2015 році (№ 2480; № 2480-1) [4]. Але всі вони не були прийняті, оскільки не відповідали вимогам міжнародних стандартів, закріплених

у Рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи та інших міжнародно-правових актах.

Проте Верховною Радою України 03.11.2016 року за основу був прийнятий проект Закону України «Про медіацію» № 3665, поданий народними депутатами України А.І. Шкрум, В.Ю. Пташник та іншими народними депутатами України [6]. Наразі цей законопроект прийнято у першому читанні та готується до другого.

Цей законопроект визначатиме правові основи надання послуг медіації на професійних засадах та має на меті запровадження інституту медіації в суспільстві, поширення практики мирного вирішення спорів позасудовими методами та забезпечення збалансованих взаємовідносин між інститутом медіації та судовою системою [5]. На нашу думку, він відповідає універсальним та регіональним стандартам організації медіації і справить позитивний вплив на розвиток цього інституту в Україні.

Висновки. У підсумку можна сказати, що медіація є однією з найбільш ефективних, практичних та дієвих форм захисту права, яка посідає провідне місце серед інших форм АВС. Традиція застосування медіації (посередництва) для урегулювання конфліктів бере свій початок від найдавніших часів та не втрачає свого значення і сьогодні. Соціальна активність громадських інститутів щодо впровадження медіації в Україні та наявність правового підґрунтя свідчать про готовність значної частини населення до сприйняття такого правового явища та можливості його законодавчого закріплення.

Проте існує низка проблем та складнощів, наприклад, відсутність належної інформаційної бази та фінансової підтримки з боку держави, достатньої кількості кваліфікованих медіаторів, низький рівень співпраці з міжнародними організаціями та відсутність спеціалізованого законодавства. Але прийняття аналізованого проекту Закону України «Про медіацію» надасть можливість вирішити більшість вищевказаних проблем та підвищить довіру населення до медіаційних процедур. Убачається, що ухвалення цього нормативного акта допоможе розпочати процес формування власної моделі медіації та представити результати міжнародній спільноті, що так чи інакше підвищить авторитет України серед провідних країн світу. Упровадження такого інституту дозволить громадянам України самостійно обирати шляхи вирішення спорів, зберігаючи при цьому авторитет судової влади.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України: Закон України № 254к/96-ВР від 28.06.1996 р. / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (дата звернення 15.05.2018 р.)
2. Про безоплатну правову допомогу: Закон України № 3460-17 від 02.06.2011 р. / База даних «Законодавство

України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3460-17> (дата звернення 15.05.2018 р.)

3. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України № 2147-19 від 03.10.2017 р. / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2147-19> (дата звернення 15.05.2018 р.)

4. Відомості з офіційного порталу Верховної ради України / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://www.rada.gov.ua/> (дата звернення 15.05.2018 р.)

5. Про медіацію: проект Закону України № 3665 від 17.12.2015 р. / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?pf3516=3665&skl=9 (дата звернення 15.05.2018 р.)

6. Про прийняття за основу проекту Закону України про медіацію: постанова Верховної Ради України № 1725-19 від 03.11.2016 р. / База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1725-19> (дата звернення 15.05.2018 р.)

7. Документи Кабінету Міністрів Ради Європи / Офіційний веб-сайт Верховного суду України URL: [http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B](http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/7442A47EB0B374B9C2257D8700495F8B) (дата звернення 15.05.2018 р.)

8. Біцай А.В. Моделі медіації у світі та перспективи для України. Право і суспільство. 2013. № 6. С. 85–89.

9. Демків Р.Я. Медіація як сучасний спосіб вирішення юридичних спорів у Цивільному процесі України. Порівняльно-аналітичне право. 2017. № 1. С. 58–60.

10. Загайнова С.К. О комплексном подходе к развитию медиации в России. Закон. 2012. № 3. С. 51–56.

11. Кисельова Т.С. Роль міжнародних донорів та місцевих НУО в розвитку медіації в Україні / Український центр медіації. URL: <http://ukrmediation.com.ua/files/Kiselova.2014.pdf> (дата звернення 15.05.2018 р.)

12. Лазаренко М.М. Імплементация медіації в правову систему: міжнародний досвід та перспективи інституціоналізації в Україні. Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2015. № 124 (частина II). С. 109–119.

13. Мазаракі Н.А. Медіація в Україні: проблеми теорії та практики. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2016. №1. С. 92–100.

14. Мотиль В.І. Стан та перспективи правового регулювання медіації в Україні. Юридична Україна. 2014. № 11. С. 46–52.

15. Нестор Н.В. Запровадження медіації в кримінальному процесі України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2013. 15 с.

16. Подковенко Т.В., Фігун Н.М. Інститут медіації у механізмі вирішення правових спорів: основні ідеї та принципи. Актуальні проблеми правознавства. 2017. № 3 (11). С. 36–40.

17. Притика Ю.Д. Запровадження інституту медіації в Україні: передумови й перспективи правового регулювання. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016. № 1. Т. 2. С. 14–16.

18. Ясиновський І.Г. Проблеми впровадження та проведення медіації в Україні. Актуальні проблеми політики. 2015. № 55. С. 260–267.

Славко А.С., Холод О.А. ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ МЕДІАЦІЇ В УКРАЇНІ

У цій статті досліджено такий метод альтернативного урегулювання спорів, як медіація (посередництво). Розглянуто історичні передумови розвитку цього інституту в Україні. Розкрито поняття «медіація» та «модель медіації». Досліджено законодавство України на предмет наявності підстав для прийняття спеціального Закону України «Про медіацію». Проаналізовано проблеми та перспективи впровадження та розвитку інституту медіації в правовому полі України.

Ключові слова: альтернативні способи вирішення спору, медіація, медіатор, модель медіації, медіаційні групи, міжнародні стандарти, правовий спір.

Славко А.С., Холод О.А. ПЕРСПЕКТИВЫ ВНЕДРЕНИЯ ИНСТИТУТА МЕДИАЦИИ В УКРАИНЕ

В этой статье исследован такой метод альтернативного урегулирования споров, как медиация (посредничество). Рассмотрены исторические предпосылки развития данного института в Украине. Раскрыто понятие «медиация» и «модель медиации». Исследовано законодательство Украины на предмет наличия оснований для принятия специального Закона Украины «О медиации». Проанализированы проблемы и перспективы внедрения и развития института медиации в правовом поле Украины.

Ключевые слова: альтернативные способы разрешения спора, медиация, медиатор, модель медиации, медиационные группы, международные стандарты, правовой спор.

Slavko A.S., Kholod O.A. PROSPECTS FOR IMPLEMENTATION OF MEDIATION'S INSTITUTE IN UKRAINE

This article discovers mediation as the effective alternative dispute resolution method. The historical background of this institute development in Ukraine and worldwide is described. Mediation, although considered an «unconventional» way of resolving disputes, appeared earlier than the courts. For the first time mediation appears in ancient China and India. Also, such dispute settlement institution existed in ancient Greece and Rome. The establishment of a modern model of mediation is associated with countries of common law – the United Kingdom, the United States of America and Australia.

Also, the concept of “mediation” and “mediation model” are disclosed in the article. The mediation is a process, during which the parties engage a third person or persons in order to assist them in the peaceful settlement of disputes arising out of contract or other legal relationships. There are a number of criteria for mediation’s classification. For example, mediation can be private and integrative (depending on the subject of activity); judicial and out-of-court; mandatory and optional.

There were several attempts to implement mediation as the alternative dispute resolution method in Ukraine. All they were unsuccessful because of low level of legal culture; insufficient level of trust in this service; lack of citizens’ knowledge about mediation, its benefits as an alternative to litigation; the positions of the parties that do not wish to compromise; the specifics of national justice; the complexity of choosing a mediator as a highly professional person; low level of cooperation with international organizations; lack of proper financial support; lack of specialized legislation. At the same time, the vast majority of countries of the former Soviet Union have already passed mediation laws – for example, Moldova, Law “On Mediation” in 2007; Russian Federation, Law “On Alternative Procedure for Dispute Settlement with the Participation of an Intermediary (Mediation Procedure)” in 2011; the Republic of Kazakhstan, the Law “On Mediation” in 2011; the Republic of Belarus, Law “On Mediation” in 2014.

The basis for the mediation’s institution implementation is Art. 55 of the Constitution of Ukraine, which states that everyone has the right, by any means not prohibited by law, to protect their rights and freedoms from violations and unlawful encroachments. Other acts of Ukrainian legislation do not prohibit and do not allow mediation. In Ukraine existed at least four legislation drafts “On mediation”, but none of them none of them was adopted because of non-compliance with international standards. The authors believe that a large number of legislation drafts “On mediation” testify to the readiness of the Ukrainian society to accept such an alternative way of resolving disputes. Therefore, the authors are considered that the adoption of the law “On mediation” will help to increase the authority of the judiciary and adhere to the principle of legal certainty in our state.

Key words: alternative methods of dispute resolution, mediation, mediator, mediation model, mediation groups, international standards, legal dispute.